YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
11 päivänä elokuuta 1995 *

Asiassa C-12/94,

jonka Oberlandesgericht Hamm (Saksa) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa riita-asiassa

Uelzena Milchwerke eG

vastaan

Firma Willi Antpöhler GmbH & Co. KG,

ennakkoratkaisun voin myynnistä alennettuun hintaan sekä konditoriatuotteiden, jäätelöiden ja muiden elintarvikkeiden valmistukseen tarkoitetulle kermalle, voille ja voiöljylle myönnettävästä tuesta 16 päivänä helmikuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 570/88 (EYVL 1988 L 55, s. 31), sellaisena kuin se on muutettuna 21 päivänä huhtikuuta 1989 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1048/89 (EYVL 1989 L 111, s. 24) ja 3 päivänä toukokuuta 1991 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1157/91 (EYVL 1991 L 112, s. 57) 4 artiklan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. A. Schockweiler, tuomarit G. F. Mancini (esittelevä tuomari) ja G. Hirsch,

julkisasiamies: M. B. Elmer,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

— Uelzena Milchwerke eG, edustajanaan asianajaja J. Herrmann, Hamm,

— Firma Willi Antpöhler GmbH & Co. KG, edustajanaan asianajaja J. Apel, Hamm,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen osaston virkamies C. Schmidt,

ottaen huomioon käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Uelzena Milchwerke eG:n, edustajinaan asianajaja J. Herrmann ja asianajaja J. Gündisch, Hampuri, Firma Willi Antpöhler GmbH & Co. KG:n, edustajanaan asianajaja V. Schiller, Köln, ja komission, asiamiehinään oikeudellisen osaston virkamiehet C. Schmidt ja U. Wölker, esittämät suulliset huomautukset 23 päivänä maaliskuuta 1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä,

kuultuaan julkisasiamiehen 17 päivänä toukokuuta 1995 pidetyssä käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Oberlandesgericht Hamm (Saksa) on 9.12.1993 tekemällään, 13.1.1994 yhteisöjen tuomioistuimeen saapuneella päätöksellään esittänyt EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä voin myynnistä alennettuun hintaan sekä konditoriatuotteiden, jäätelöiden ja muiden elintarvikkeiden valmistukseen tarkoitetulle kermalle, voille ja voiöljylle myönnettävästä tuesta 16 päivänä helmikuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 570/88 (EYVL 1988 L 55, s. 31), sellaisena kuin se on muutettuna 21 päivänä huhtikuuta 1989 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1048/89 (EYVL 1989 L 111, s. 24) ja 3 päivänä toukokuuta 1991 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1157/91 (EYVL 1991 L 112, s. 57) 4 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty riita-asiassa Uelzena Milchwerke eG (jäljempänä Uelzena) vastaan Firma Willi Antpöhler GmbH & Co. KG (jäljempänä Antpöhler), jossa on kysymys Uelzenan vahingonkorvausvaatimuksesta.

3 Uelzena oli markkinoinut interventiovarastoista peräisin olevaa voita, jolle se oli saanut tukea vakuussumman maksamisen jälkeen. Antpöhler oli hankkinut siltä voiöljyä, jota se oli käyttänyt pakastetun paistovalmiin pikkuleiviksi leivotun voitaikinan valmistukseen; taikinan aineosien painosta keskimäärin 46 prosentin osuus on jauhoja, ja on tarkoitus, että vasta kuluttaja paistaa pikkuleivät kypsiksi.

4 Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung (jäljempänä BALM) katsoi, ettei Antpöhlerin suorittama voin käsittely antanut oikeutta kyseiseen tukeen, ja määräsi Uelzenan maksaman vakuussumman menetetyksi. Uelzena nosti tämän jälkeen Antpöhleriä vastaan vahingonkorvauskanteen väittäen, että vastaaja oli aiheuttanut sen joutumisen vastuuseen, koska se ei ollut noudattanut sitoumustaan sekoittaa voi asetuksen N:o 570/88 3 artiklan mukaisesti kyseisen asetuksen "4 artiklassa tarkoitettuihin lopputuotteisiin".

5 Antpöhler väitti, että sen tuotteisiin sekoitettu voi saattoi saada tukea 4 artiklan 1 kohdan (menettely A) tai 3 kohdan (menettely C) perusteella. Niissä säädetään seuraavasti:

[...] lopputuotteet:

"1. Menettely A:

a) yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeisiin 1905 20, 1905 30, 1905 90 40, 1905 90 45, 1905 90 55, 1905 90 60 ja 1905 90 90 kuuluvat tuotteet;

[...]

3. Menettely C:

yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeisiin 1901 20 00 ja 1901 90 90 kuuluvat tuotteet:

a) seuraavissa muodoissa:

1) taikina:

i) jonka perustana on vähintään 51 prosentin osuus jauhoja aineosien painosta, lukuun ottamatta vettä, sekoitettuna maitorasvaa ja muita aineita kuten esimerkiksi sokeria (sakkaroosia), kananmunia tai munankeltuaista, maitojauhetta ja suolaa, joiden maitorasvapitoisuus on suurempi kuin 90 painoprosenttia kokonaisrasvapitoisuudesta, lukuun ottamatta aineiden tavanomaiseen koostumukseen kuuluvaa rasvaa,

ii) jonka ainekset on hienoksi hierottu ja rasva emulgoitu siten, että tämän maitorasvan erottelu minkä tahansa fysikaalisen käsittelyn avulla ei ole mahdollista.

[...]"

6 Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL 1987 L 256, s. 1)

liitteen I "yhdistetty nimikkeistö" 19 ryhmään on yhdistetty "viljasta, jauhoista, tärkkelyksestä tai maidosta valmistetut tuotteet; leipomatuotteet". Alanimikkeeseen 1901 20 00 kuuluvat "seokset ja taikinat, nimikkeen 1905 leipomatuotteiden valmistukseen tarkoitetut". Nimikkeeseen 1905 kuuluvat "ruokaleipä, kakut ja leivokset, keksit ja pikkuleivät (biscuits) sekä muut leipomatuotteet [...]" ja erityisesti alanimikkeeseen 1905 30 "makeat keksit ja pikkuleivät (sweet biscuits); vohvelit ja vohvelikeksit".

7 Katsoen, että asian ratkaisuun liittyi yhteisön oikeuden tulkintaa, Oberlandesgericht Hamm päätti lykätä päätöksen antamista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko voin myynnistä alennettuun hintaan sekä konditoriatuotteiden, jäätelöiden ja muiden elintarvikkeiden valmistukseen tarkoitetulle kermalle, voille ja voiöljylle myönnettävästä tuesta 16 päivänä helmikuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 570/88 4 artiklan 1 kohdan (menettely A) a alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla (ETY) N:ot 949/88, 2951/88, 352/89, 1048/89, 1157/91 ja 2675/91, yhdessä yhteisen tullitariffin nimikkeen nro 1905 30 kanssa tulkittava siten, että tuote (pikkuleiviksi leivottu voitaikina), joka on pakastettu paistovalmis voitaikina, jonka aineosien painosta keskimäärin 46 prosenttia on jauhoja ja joka on tarkoitettu loppukäyttäjän paistettavaksi, voi saada tukea?

Onko tuotteen jauhopitoisuus määräävä tekijä tuotteen luokittelemisessa asetuksen (ETY) N:o 570/88 4 artiklan 1 kohdan (menettely A) mukaisesti?

2) Mikäli vastaus johonkin tai molempiin ensimmäisen kohdan kysymyksiin on kielteinen: onko asetuksen (ETY) N:o 570/88 4 artiklan 3 kohdan (menettely

C) a alakohdan 1 alakohtaa tulkittava siten, että ensimmäisessä kysymyksessä tarkoitettu tuote ei voi saada tukea, jos sen jauhopitoisuus on pienempi kuin 51 prosenttia?"

Ensimmäinen kysymys

8 Kansallinen tuomioistuin kysyy ensimmäisen kysymyksensä ensimmäisessä osassa lähinnä sitä, onko asetuksen N:o 570/88 4 artiklan 1 kohdan (menettely A) a alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1157/91 tulkittava siten, että interventiovarastoista peräisin oleva voi, joka on sekoitettu pakastettuun paistovalmiiseen pikkuleiviksi leivottuun voitaikinaan, jonka aineosien painosta keskimäärin 46 prosenttia on jauhoja ja joka on tarkoitettu loppukäyttäjän paistettavaksi, voi saada tukea.

9 Tämän artiklan selkeiden säännösten mukaan ainoastaan yhdistetyn tullinimikkeistön alanimikkeisiin 1905 20, 1905 30, 1905 90 40, 1905 90 45, 1905 90 55, 1905 90 60 ja 1905 90 90 kuuluviin tuotteisiin sisältyvälle voille voidaan maksaa tukea.

10 Yhteisöjen tuomioistuin nojautuu vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön ja toteaa, että yhteisessä tullitariffissa viitataan mieluiten tuotteiden objektiivisten ominaisuuksien mukaisiin luokitteluperusteisiin, sellaisina kuin ne ovat kuvattuina yhteisen tullitariffin nimikkeiden sanamuodoissa sekä luokkien ja ryhmien otsikoissa (ks. asia C-35/93, Develop Dr. Eisbein, tuomio 16.6.1994, Kok. 1994, s. I-2655, 18 kohta).

11 Jauhopitoisuutensa vuoksi voitaikinaleivonnaiset kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön 19 ryhmään "[...] jauhosta [...] valmistetut tuotteet [...]".

12 Kansallisen tuomioistuimen antamien tietojen perusteella loppukäyttäjä paistaa pikkuleivät ensimmäistä kertaa uunissa. Näin ollen taikina, josta ne on valmistettu, ei ole kypsää tai esikypsennettyä. Tuotteen luokittelu nimikkeeseen 1905 "ruokaleipä, kakut ja leivokset, keksit ja pikkuleivät (biscuits) sekä muut leipomatuotteet [...]" tai alanimikkeeseen 1905 30 "makeat keksit ja pikkuleivät (sweet biscuits); vohvelit ja vohvelikeksit" edellyttäisi, että tämä tuote olisi kypsennetty ainakin kerran. Kyseinen pikkuleipävoitaikina ei sen vuoksi kuulu yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 1905 30.

13 Koska tarvitaan ainoastaan kypsennys uunissa, jotta taikinasta tulisi nimikkeessä 1905 tarkoitettuja lopputuotteita, se kuuluu sen sijaan alanimikkeeseen 1901 20 00 "seokset ja taikinat, nimikkeen 1905 leipomatuotteiden valmistukseen tarkoitetut".

14 Koska asetuksen N:o 570/88 4 artiklan 1 kohdan (menettely A) a alakohdassa ei mainita tätä alanimikettä, taikinaan sekoitettu voi ei voi saada tukea.

15 Ensimmäisen kysymyksensä toisessa osassa kansallinen tuomioistuin kysyy, onko tuotteen jauhopitoisuus määräävä tekijä asetuksen N:o 570/88 4 artiklan 1 kohdan (menettely A), sellaisena kuin se on muutetussa muodossa, soveltamiseksi.

16 Tästä on riittävää todeta, että missään 1 kohdassa (menettely A) tarkoitetussa nimikkeessä tai alanimikkeessä ei tuotteen luokittelussa viitata sen jauhopitoisuuteen. Se ei siis ole määräävä tekijä kyseisen säännöksen soveltamiseksi.

17 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 570/88 4 artiklan 1 kohdan (menettely A) a alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1157/91, on tulkittava siten, että interventiovarastoista peräisin oleva voi, joka on sekoitettu pakastettuun paistovalmiiseen pikkuleiviksi leivottuun voitaikinaan, jonka aineosien painosta keskimäärin 46 prosenttia on jauhoja ja joka on tarkoitettu loppukäyttäjän paistettavaksi, ei voi saada tukea. Taikinan jauhopitoisuus ei ole määräävä tekijä tämän säännöksen soveltamiseksi.

Toinen kysymys

18 Tällä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedustelee, onko asetuksen N:o 570/88 4 artiklan 3 kohdan (menettely C) a alakohdan 1 alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1048/89 ja asetuksella N:o 1157/91, tulkittava siten, että voi, joka on sekoitettu pakastettuun paistovalmiiseen pikkuleiviksi leivottuun voitaikinaan, jonka aineosien painosta keskimäärin 46 prosenttia on jauhoja ja joka on tarkoitettu loppukäyttäjän paistettavaksi, voi saada tukea.

19 Kuten edellä 13 kohdassa on todettu, sellaiset tuotteet kuuluvat yhteisen nimikkeistön alanimikkeeseen 1901 20 00.

20 Jauhopohjaiseen taikinaan sekoitettu voi saattaa 4 artiklan 3 kohdan (menettely C) a alakohdan 1 alakohdan i alakohdan nojalla saada tukea, jos taikinan "perustana on vähintään 51 prosentin osuus jauhoja aineosien painosta [...]".

21 On selvää, että esillä olevan asian kohteena olevan pikkuleipätaikinan keskimääräinen jauhopitoisuus on ainoastaan keskimäärin 46 prosenttia.

22 Tällainen jauhopitoisuus, joka on vähemmän kuin 51 prosenttia aineosien painosta, estää sen, että tuotteeseen sekoitetulle voille voitaisiin myöntää tukea, vaikka tuote täyttäisi muut taikinalle menettelyssä C asetetut edellytykset.

23 Kaikkien säädettyjen edellytysten täyttyminen on välttämätöntä, jotta varmistettaisiin, ettei voin käyttötarkoituksesta poiketa, mikä on asetettu tavoitteeksi asetuksen N:o 570/88 viidennessä perustelukappaleessa. On kiistatonta, että kun aineosien painosta 51 prosenttia tai enemmän on jauhoja, taikinaan sekoitetun voin erottaminen on fyysisesti mahdotonta, eikä sen uudelleenkäyttäminen tai käyttäminen muihin tarkoituksiin, kuin mihin se on hankittu, ole mahdollista.

24 Toiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 570/88 4 artiklan 3 kohdan (menettely C) a alakohdan 1 alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1048/89 ja asetuksella N:o 1157/91, on tulkittava siten, että voi, joka on sekoitettu pakastettuun paistovalmiiseen pikkuleiviksi leivottuun voitaikinaan, jonka aineosien painosta keskimäärin 46 prosenttia on jauhoja ja joka on tarkoitettu loppukäyttäjän paistettavaksi, ei voi saada tukea.

Oikeudenkäyntikulut

25 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

ratkaisee Oberlandesgericht Hammin 9.12.1993 esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Voin myynnistä alennettuun hintaan sekä konditoriatuotteiden, jäätelöiden ja muiden elintarvikkeiden valmistukseen tarkoitetulle kermalle, voille ja voiöljylle myönnettävästä tuesta 16 päivänä helmikuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 570/88 4 artiklan 1 kohdan (menettely A) a alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna 3 päivänä toukokuuta 1991 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1157/91, on tulkittava siten, että interventiovarastoista peräisin oleva voi, joka on sekoitettu pakastettuun paistovalmiiseen pikkuleiviksi leivottuun voitaikinaan, jonka aineosien painosta keskimäärin 46 prosenttia on jauhoja ja joka on tarkoitettu loppukäyttäjän paistettavaksi, ei voi saada tukea. Taikinan jauhopitoisuus ei ole määräävä tekijä tämän säännöksen soveltamiseksi.

2) Asetuksen N:o 570/88 4 artiklan 3 kohdan (menettely C) a alakohdan 1 alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna 21 päivänä huhtikuuta 1989 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1048/89 ja asetuksella N:o 1157/91, on tulkittava siten, että voi, joka on sekoitettu pakastettuun paistovalmiiseen pikkuleiviksi leivottuun voitaikinaan, jonka aineosien painosta keskimäärin 46 prosenttia on jauhoja ja joka on tarkoitettu loppukäyttäjän paistettavaksi, ei voi saada tukea.

Schockweiler Mancini Hirsch

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä elokuuta 1995.

R. Grass
kirjaaja

F. A. Schockweiler
toisen jaoston puheenjohtaja